

Міністерство освіти і науки України
Ministry of Education and Science of Ukraine
Близькосхідний технічний університет
(Middle East Technical University (METU) (Turkey)
Венеціанський Університет Ка-Фоскарі
(Ca' Foscari University of Venice) (Italy)
Центр антропології Інституту археології та етнографії
Національної Академії Наук Азербайджану
(Center for Anthropology of the Institute of Archeology and Ethnography of ANAS)
Інститут філософії НАН України
Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Ukraine
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
M.P.Dragomanov National Pedagogical University
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Oles Honchar Dnipro National University

ОСВІТА І НАУКА У МІНЛИВОМУ СВІТІ: проблеми та перспективи розвитку

МАТЕРІАЛИ
III Міжнародної наукової конференції
26-27 березня 2021 р.

Частина I

Proceedings of the Third International Scientific Conference
**Education and Science in a Changing World:
Problems and Prospects for Development**

Dnipro, Ukraine
March 26-27, 2021

Part I

**Міністерство освіти і науки України
Ministry of Education and Science of Ukraine
Близькосхідний технічний університет
(Middle East Technical University (METU) (Turkey)
Венеціанський Університет Ка-Фоскарі
(Ca' Foscari University of Venice) (Italy)
Центр антропології Інституту археології та етнографії
Національної Академії Наук Азербайджану
(Center for Anthropology of the Institute of Archeology and Ethnography of ANAS)
Інститут філософії НАН України
Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Ukraine
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
M.P.Dragomanov National Pedagogical University
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Oles Honchar Dnipro National University**

ОСВІТА І НАУКА У МІНЛИВОМУ СВІТІ: проблеми та перспективи розвитку

**МАТЕРІАЛИ
III Міжнародної наукової конференції
26-27 березня 2021 р.**

Частина I

**Proceedings of the Third International Scientific Conference
Education and Science in a Changing World:
Problems and Prospects for Development**

**Dnipro, Ukraine
March 26-27, 2021
Part I**

**Дніпро
2021**

Редакційна колегія:

Оковитий Сергій Іванович, д.х.н., проф., проректор з наукової роботи Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Токовенко Олександр Сергійович, д.філос.н., проф., декан факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Трампус Антоніо, доктор наук з історії, професор Департаменту лінгвістики та порівняльних культурних досліджень Венеціанський Університет Ка-Фоскарі (Ca' Foscari University of Venice), Італія.

Октай Танзевер, доктор філософії з політичних наук, професор, декан факультету міжнародних відносин Близькосхідного технічного університету (Middle East Technical University (METU)), м.Анкара, Турція.

Маммадлі Аліага, професор, голова Центру антропології Інституту археології та етнографії Національної Академії Наук Азербайджану (Center for Anthropology of the Institute of Archeology and Ethnography of ANAS), м.Баку, Азербайджан.

Рагімлі Руслан Хілал Оглу, співробітник Центру антропології Інституту археології та етнографії Національної Академії Наук Азербайджану (Center for Anthropology of the Institute of Archeology and Ethnography of ANAS), м.Баку, Азербайджан

Іщенко Ігор Васильович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Хамітов Назіп Віленович, д.філос.н., проф., провідний науковий співробітник відділу філософської антропології Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України

Крилова Світлана Анатоліївна, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософської антропології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Висоцький Олександр Юрійович, д.політ.н., проф., професор кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Кривошеїн Віталій Володимирович, д.політ.н., проф., завідувач кафедри соціології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Третяк Олексій Анатолійович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Ключник Руслан Максимович, к.політ.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин та економічної теорії Університету імені Альфреда Нобеля.

Міхейченко Марія Анатоліївна, к.політ.н., доц., доцент кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

О 72 Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку. Матеріали III Міжнародної наукової конференції. 26-27 березня 2021 р., м.Дніпро. Частина I. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. – Дніпро: СПД «Охотнік», 2021. – 358 с.

У збірник вміщено матеріали III Міжнародної наукової конференції «**Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку**», що присвячені осмисленню найбільш важливих наукових та освітніх проблем сучасності, окресленню перспектив їх вирішення, розробці стратегій подальшого розвитку наукового та освітнього потенціалу в світовому контексті, узагальненню досвіду викладання та визначенню шляхів реалізації виваженого підходу до оптимізації освітніх практик з огляду на нові виклики та кращі світові досягнення. Рекомендовано для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів, науковців.

© Колектив авторів, 2021

© ДНУ ім. Олеся Гончара, 2021

час дистанційного навчання. Утриманню контакту зі студентами вдало допомагає візуалізація історико-культурного процесу, що також слугує успішнішому сприйманню й запам'ятовуванню матеріалу.

Вивченню історичних дисциплін сприяє велика кількість просвітницьких сайтів, електронних бібліотек, музейних сайтів, сторінок науковців тощо у соціальних мережах, що створює багато можливостей для візуального сприйняття історичного процесу.

Традиційні для аудиторних занять наочні матеріали – презентації, відео, інфографіка (плани, схеми), легко технічно використовувати і під час навчання онлайн. Серед інновацій – персональні навчальні блоги викладача з текстовою і візуальною інформацією. Квести, екскурсії тощо взагалі долають проблему необхідності перебування у приміщенні. Інтерактивні методи навчання і наукової роботи зі студентами переходять у віртуальну площину, а деякі можуть бути використані для позааудиторної роботи.

Подання інформації візуально є доречним для розвитку пізнавальної і творчої діяльності студентів. Сьогодні студенту необхідно сформулювати систему мислення, досягнути методи наукового дослідження. Вдало поєднати це можна, наприклад, під час краєзнавчих досліджень – конкурси фотографій рідного міста, пошук ілюстративного матеріалу в бібліотеках, архівних і музейних установах. Це створить мотивацію вивчення історичних дисциплін, особливо як нефахових. Метою стане залучення молоді до вивчення історії та сьогодення рідного краю, виховання патріотизму, відродження історичної пам'яті. Для українських студентів, які прибули з інших місць, та іноземців це буде корисним для кращого пізнання регіону та його історії.

Серед форм візуалізації інформаційного матеріалу є: використання наочних матеріалів у презентаціях під час лекцій та семінарських занять, створення профілю дисципліни у соцмережах, розробка завдань для квестів, маршрути екскурсій, відео.

Для сучасної студентської молоді інформаційно-комунікаційні технології є невід'ємною частиною життя. Головне, що стало можливим залучати студентів до створення власних медіа продуктів і цим популяризувати історичні дослідження. Таким чином буде вирішуватися завдання підготовки молоді до життя та роботи в інформаційному суспільстві (критичне ставлення до інформації, проблемний і детальний пошук), розвитку цифрової компетентності та культури (утримання від плагіату, етичні норми спілкування і використання інформації). Відчуття особистої причетності до створення нового інформаційного продукту з візуалізацією створить зацікавлення студентів у творчій роботі під час вивчення історичних дисциплін.

О. І. Федоренко, Н. В. Михайлюк

ЗНАЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ ФАХІВЦЯ

Освітнє середовище сучасного вищого закладу має бути спрямоване на надання якісної професійної освіти та підготовку фахівців, здатних бути конкурентноспроможними на ринку праці. Освітнє середовище має сприяти процесу соціалізації та професійного становлення молоді людини, розвитку професійно важливих якостей та професійної культури майбутнього фахівця.

Основи професійної культури повинні бути сформовані у студентів ще під час навчання у закладі вищої освіти. Питання професійної культури майбутніх

фахівців завжди викликало інтерес у науковців. О. Крупський, Є. Намлієв розглядають професійну культуру як «високий рівень професіоналізму людини, як спосіб творчої самореалізації в професійній діяльності, як процес освоєння, передачі професійних цінностей, становлення системи особистісних сенсів, які розглядаються як ступінь якості професійної діяльності та життя людини» [5].

О. Вознюк вважає, що «професійна культура фахівця залежить не тільки від присвоєння певного освітньо-кваліфікаційного рівня випускнику закладу вищої освіти чи відповідної кваліфікації працівника, але і від взаємин з колегами, партнерами, споживачами, клієнтами. Тобто професійна культура є особливим інструментом, котрий актуалізує професійну значущість фахівця. Тому формування його професійної культури не можна відокремити ні від процесу фахового зростання, ні від його морального розвитку» [4].

Професіоналізм фахівця, його професійна культура – явище складне і багатоаспектне. Тому в професійній підготовці майбутніх фахівців повинні знайти місце компетентності, як такі, що пов'язані безпосередньо з технологічною стороною майбутньої професійної діяльності (обслуговування клієнтів в економічно-побутовій сфері), так і такі, що забезпечують сучасному професіоналу розвиток певних якостей його особистості; таких як самостійність, відповідальність, вміння працювати в команді, творча активність, здатність до оновлення знань, тобто таких якостей особистості, які і забезпечують конкурентоспроможність на ринку праці [1].

Для досягнення максимальних результатів та для формування високої професійної культури у майбутніх фахівців всі зазначені елементи мають бути поєднані та цілеспрямовано формуватися в освітньому середовищі закладу вищої освіти.

Освітнє середовище оточує студента протягом всього періоду навчання і позначається на рівні його професійної самоідентифікації. Необхідно створити таке освітнє середовище, в якому б майбутній фахівець мав можливість проявити і розвинути свої здібності, набути професійно необхідних вмінь, навичок та досвіду їх застосування на практиці, вдосконалити та розвинути особистісні якості, які є необхідними для успішного здійснення професійної діяльності.

Доцільно розглянути докладніше термін «середовище». У методиці вищої професійної освіти аналіз цього феномена посідає одне з важливих місць. У Великому тлумачному словнику сучасної української мови цей термін розглядається як «соціально-побутові умови життя людини; оточення» [3].

У словнику термінів сучасних технологій виховання середовище трактується як «цілісність екологічних, економічних, політичних, культурно-освітніх та інституційних процесів у їх взаємозв'язках і залежностях. У цьому розумінні «середовище є простором, у якому суспільство реалізує різні форми діяльності, створюючи тим самим умови для задоволення матеріальних та духовних потреб» [7].

У педагогіці розглядають середовище як один з чинників поряд із спадковістю та вихованням, який суттєво впливає на розвиток особистості. Вплив середовища може сприйматися суб'єктом виховання несвідомо, що може мати як позитивні, так і негативні наслідки. Середовище, яке оточує людину, може позначатися на її діях та вчинках так само, як людина може діяти на середовище та змінювати його [2].

Н. Лобач розглядає середовище як «зовнішній простір, що оточує об'єкт дослідження, має системно організовані складові та створює умови для існування його у просторі, вступаючи з ним у взаємодію» [6].

М. Фіцула вважає, що «середовище – це комплекс зовнішніх явищ, які стихійно діють на людину і значною мірою впливають на її розвиток. Середовище, що

оточує людську особистість, має визначальний вплив на її розвиток. Соціальне середовище як сукупність суспільних і психологічних умов, у яких людина живе і з якими постійно стикається, позначається на її розвитку найбільшою мірою» [8].

Сучасний студент, на якого впливає і природне, і соціальне, і домашнє середовище повинен навчитися результативно здобувати знання та професійно розвиватися в освітньому середовищі, яке під час навчання в закладі вищої освіти має чи не найбільшу цінність в його становленні як фахівця. Молодь повинна бути готова застосовувати на практиці вміння та навички, які засвоює в процесі навчання, але заклад вищої освіти, використовуючи комплексний підхід, має створити комфортні умови, де людина може реалізовувати свої освітні потреби та свій творчий потенціал, краще зрозуміти себе та свою соціальну роль, вміти цілеспрямовано використовувати отримані знання в навчальному процесі та за межами університету. У свою чергу заклад вищої освіти має сприяти задоволенню освітніх потреб студента, розвитку його особистісних якостей як фахівця та створювати сприятливі педагогічні умови для реалізації цих потреб.

Список використаних джерел

1. Алпатова І.Є. Формування професійної культури студентів-екологів методом проектів. URL: <http://www.informio.ru/publications/id476/Formirovanie-professionalnoi-kultury-studentov-yekologov-metodom-proektov>.
2. Бінецька Д. Освітнє середовище університету як засіб формування дослідницьких умінь майбутніх учителів іноземних мов. URL: <http://enpuiir.npu.edu.ua/handle/123456789/14298>.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / укл. та гол. ред. В. Бусел. Київ ; Ірпінь : Перун, 2009. 1736 с.
4. Вознюк О.М. Дефінітивний апарат дослідження проблеми формування професійної культури майбутніх фахівців. *Наука і освіта* 2013. № 3. С. 47-50.
5. Крупський О.П., Намлієв Є.В. Професійна культура майбутнього менеджера: психолого-педагогічні аспекти й чинники формування. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/.../Krupskyi_Profesiina_kultura.p.
6. Лобач Н.В. Освітнє середовище як засіб формування інформаційно-аналітичної компетентності студентів. URL: <https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKewjxndXu6IvrAhUMHhcKHUWCA2MQFjAEegQIBhAB&url=https%3A%2F%2Fcore.ac.uk%2Fdownload%2Fpdf%2F2228636360.pdf&usq=AOvVaw3JHd-bW5EOXSomO14Z0yzH>.
7. Словник термінів сучасних технологій виховання. URL: http://galaktikas.com.ua/maket.php?akcia=flagmany&page=1&maket=verstka_flagmany_osvity276.
8. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. посіб. Київ: Видавничий центр «Академія», 2009. 560 с.

О. О. Ханюков, О. В. Смольянова

ВІДПРАЦЮВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ З ВЕДЕННЯ КАРДІОЛОГІЧНОГО ХВОРОГО ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ: ВЛАСНИЙ ДОСВІД

Вступ. Сучасна система вищої медичної освіти України орієнтована на формування у майбутніх лікарів відповідних професійних компетентностей. Проте дефіцит базової кваліфікації та недостатня сформованість практичних навичок серед студентів-медиків та лікарів-початківців є постійною проблемою [1, 5], і актуальним залишається пошук шляхів її вирішення. Процес отримання медичної освіти має бути ефективним та безпечним для всіх учасників, проте процес навчання може потребувати повторення практичної навички, що є не завжди прийнятним при тренуванні на реальному пацієнті [6]. Симуляція у медицині дозволяє практикувати навички без ризиків для реального пацієнта [2, 7]. Використання симуляції забезпечую «розслаблене», безпечне педагогічне середовище, яке створює відповідну психологічну атмосферу для виправлення помилок, що призводить до підвищення якості навчання [4].

<i>Москаль О.М.</i> Переваги та недоліки дистанційного навчання у студентів-медиків	161
<i>Мостова А.Д.</i> Особливості викладання дисципліни «Digital Marketing»	163
<i>Нашиванько О.В., Третякова О.Є.</i> Психолого-педагогічні особливості використання комп'ютерного навчання: переваги та недоліки	164
<i>Нежура Т.В.</i> Діяльнісний підхід в освіті: ретроспектива та сучасні дослідження	168
<i>Немерцалов В.В., Васильєва Т.В.</i> Екскурсії до ботанічного саду в системі формування професійних компетентностей вчителя ЗЗСО	170
<i>Паламарчук О.В.</i> Використання інформаційних технологій під час самостійної роботи при вивченні української мови як іноземної	171
<i>Папуша К.Ф., Носкова Т.А.</i> Основні проблеми молодіжної зайнятості в Україні в умовах економічної кризи	173
<i>Пасічник Н.О., Різняк Р.Я.</i> Якість освіти в концептуальному аналізі системи освіти	174
<i>Пахольчук О.П.</i> Сучасні технології у викладанні дитячої хірургії у вищому медичному навчальному закладі	175
<i>Поберецька В.В.</i> Результати впровадження в педагогічних коледжах педагогічних умов та моделі підготовки вчителів початкової освіти до інтегрованого навчання учнів	177
<i>Пахольчук Т.М., Усачова О.В., Конакова О.В., Сіліна Є.А., Дралова О.А.</i> Форми та методи контролю засвоєння знань студентами медичного ВНЗ при дистанційній формі навчання	179
<i>Пономарьова Л.В.</i> Розвиток критичного мислення здобувачів освіти технічних спеціальностей фахової передвищої освіти	181
<i>Попова І.О., Попридухін В.С.</i> Дуальна освіта – шлях покращення підготовки студентів-енергетиків	182
<i>Прокопова О.П., Ляска О.П., Крупей О.М.</i> Умови формування і розвитку педагогічної майстерності майбутніх педагогів	184
<i>Сашко А.І., Петрунько О.В.</i> Чинники готовності студентів до самоосвіти	185
<i>Світайло С.В.</i> Диригентсько-хорова підготовка вчителя музичного мистецтва	187
<i>Сергієнко О.М.</i> До проблеми використання електронних навчально-методичних посібників у професійній підготовці бакалаврів	188
<i>Синельник І.В.</i> Особливості навчання фізики в технічному університеті в умовах віддаленого навчання	190
<i>Синявська О.О.</i> Практичний компонент підготовки сучасного фахівця-історика в ОНУ імені І.І.Мечникова	192
<i>Слободяник Г.І., Герасімова А.С.</i> Інновації у позашкільній освіті на прикладі дистанційного навчання у позашкільному навчальному закладі	194
<i>Токун І.І., Резунова В.В.</i> Розвиток особистості студента на заняттях з іноземної мови	195
<i>Уварова О.О., Кулачинський М.М.</i> Історичні дисципліни дистанційно: популяризація через візуалізацію	201
<i>Федоренко О.І., Михайлюк Н.В.</i> Значення освітнього середовища у процесі розвитку професійних якостей фахівця	202
<i>Ханюков О.О., Смольянова О.В.</i> Відпрацювання фахових компетентностей з ведення кардіологічного хворого із застосуванням симуляційного навчання: власний досвід	204

Proceedings of the Third International Scientific Conference
**Education and Science in a Changing World:
Problems and Prospects for Development**

Dnipro, Ukraine
March 26-27, 2021
Part I

Scientific editor
Prof. Oleksandr Vysotskyi

Наукове видання
Науковий редактор: *О.Ю.Висоцький*

О 72 Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку. Матеріали III Міжнародної наукової конференції. 26-27 березня 2021 р., м.Дніпро. Частина I. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. – Дніпро: СПД «Охотнік», 2021. – 358 с.

У збірник вміщено матеріали III Міжнародної наукової конференції «**Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку**», що присвячені осмисленню найбільш важливих наукових та освітніх проблем сучасності, окресленню перспектив їх вирішення, розробці стратегій подальшого розвитку наукового та освітнього потенціалу в світовому контексті, узагальненню досвіду викладання та визначенню шляхів реалізації вираженого підходу до оптимізації освітніх практик з огляду на нові виклики та кращі світові досягнення. Рекомендовано для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів, науковців.

СПД «Охотнік» В.С.

49040, м. Дніпро, Запорізьке шосе, буд.40, к. 194.

Код за ДРФО 1708213264

Свідоцтво И № 816689 від 01.01.2011.

Здано на складання 22.03.21. Підписано до друку 23.03.21. Формат 60x84/16.
Папір офс. Друк різнографічний. Гарнітура Times. Умовн.друк.арк. 30,62.
Умовн.фарб.-відб. 30,62. Обл.-видавн. арк. 32,05. Наклад 300 прим. Зам. № О 2419
